

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Osmaci
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV061-23

Banja Luka, 17.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci	12
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	15
	6.1.4. Neto finansiranje.....	15
	6.1.5. Razlika u finansiranju	15
	6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	15
	6.2. Bilans uspjeha	15
	6.2.1. Prihodi.....	15
	6.2.2. Rashodi.....	16
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	16
	6.3. Bilans stanja.....	16
	6.3.1. Aktiva.....	16
	6.3.2. Pasiva.....	19
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	20
	6.4. Bilans novčanih tokova	21
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	21
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	21
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	21

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Osmaci koji obuhvataju: Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, Konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Osmaci istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer je za utvrđivanje stvarnog stanja stambenih objekata, potraživanja i obaveza, popisna komisija koristila knjigovodstvenu evidenciju, a ne utvrđene tehnike popisa (članom 12. stav (1) tačka 1) i 2)) i nije izvršen prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja (član 18. stav (1) tačka 5)).

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Opština Osmaci prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu nije izvršila konsolidaciju uključivanjem neto imovine odnosno kapitala iz bilansa stanja Javnog komunalnog preduzeća „Spreča-Rad“ Osmaci čiji je osnivač, u konsolidovani bilans stanja prema članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.2. i 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Ostali izdaci po osnovu unaprijed plaćenih rashoda u zemlji su potcijenjeni za 5.286 KM, jer dati avansi koji nisu zatvoreni krajem godine, nisu evidentirani u skladu sa članom 79. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Ostali izdaci iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti su potcijenjeni za 3.845 KM, jer isplaćene neto plate angažovanom pripravniku koje se refundiraju od Javne ustanove Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske prema programu sufinansiranja zapošljavanja,

nisu evidentirani u skladu sa članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjena je vrijednost zgrada i objekata, a potcijenjena vrijednost investicione imovine za objekat Doma kulture izdat u zakup u iznosu od 87.263 KM, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 7 i 20.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Osmaci za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Osmaci za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za

pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Glavni revizor

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Osmaci za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Osmaci za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Dodjela sredstava granta sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima, etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima, organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstva i socijalne zaštite, u oblasti obrazovanja i kulture i ostalim organizacijama i udruženjima vršena je bez definisanih pravila i kriterijuma za ostvarivanje prava na dodjelu istih, što nije u skladu sa odredbama Odluke o izvršenju budžeta Opštine Osmaci za 2022. godine.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Osmaci obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Osmaci.

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 12. stav (1) tačka 1) i 2) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) Konsolidovani finansijski izvještaji sačinjavaju na propisanim obrascima u skladu sa članom 9. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,
- 3) prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja uključi entitet koji je pod kontrolom Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) ostali izdaci i ostali izdaci iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti evidentiraju u skladu sa članom 79. tačka (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 5) vrednovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa članom 29. i 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 7 i 20,
- 6) vrši usklađivanje vanbilansne evidencije sa promjenom deviznog kursa po osnovu datih garancija za otplatu kredita u stranoj valuti,
- 7) Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragrafi 18 i 22 i
- 8) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju potrebne dodatne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i druge aktivnosti prema odredbama navedenih propisa i
- 2) definišu pravila i kriterijumi za dodjelu sredstava granta i podnose izvještaji o namjenskom utrošku istih.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, članovi 4. i 9-11,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Osmaci za 2022. godinu,
- Odluka o usvajanju rebalansa budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu i Odluka o izvršenju rebalansa budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave, član 17.,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o radu, članovi 39. i 205.,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, Glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Zakon o uređenju prostora i građenju,
- Zakon o porezu na nepokretnosti,
- Zakon o šumama, članovi 42. i 87-98,
- Zakon o administrativnim taksama,
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Zakon o vodama, članovi 188-195,
- Zakon o zaštiti od požara, članovi 43-48 i 83-86,
- Zakon o koncesijama, član 32.,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, poglavlje VIII članovi 59-72,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Osmaci (u daljem tekstu: Opština) kao osnovna teritorijalna jedinica lokalne samouprave prostire se na površini od 78 km² na kojem, prema popisu stanovništva iz 2013. godine živi oko 6.170 stanovnika. Organizovana je u tri mjesne zajednice (Osmaci, Borogovo i Caparde) sa 15 naseljenih mjesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti prema Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21) kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koju čini 15 odbornika, a načelnik kao nosilac izvršne vlasti zastupa i predstavlja Opštinu.

Odlukom o razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/21), Opština je svrstana u izrazito nerazvijene opštine Republike Srpske.

Opština posluje u sistemu lokalnog trezora (SOFI) u kome se budžetski korisnici pojavljuju kao potrošačke jedinice Opštinske uprave (Skupština opštine, Načelnik opštine, Odjeljenje za opštu upravu, prostorno uređenje i komunalne poslove, Odjeljenje za privredu, finansije i društvene djelatnosti, Ostala budžetska potrošnja i Mjesne zajednice). Pod kontrolom Opštine se nalazi Javno komunalno preduzeće „Rad-Spreča“ Osmaci, čiji je osnivač Opština, koje posluje na vlastitom bankovnom računu i van Glavne knjige trezora Opštine.

Sredstva za rad obezbjeđuju se iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između budžetskih korisnika, primitaka od nefinansijske imovine i ostalih primitaka.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji, Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Opštine Osmaci za 2019. godinu i tom prilikom dala devet preporuka i to pet za finansijske izvještaje i četiri za usklađenost. Opština je Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske dostavila odgovor u kojem iznosi radnje koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj RV011-20 u roku, kako je propisano članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Izvršenim pregledom postupanja po datim preporukama utvrđeno je da je šest preporuka provedeno, a tri djelimično provedene.

Djelimično provedene preporuke se odnose na iskazivanje osnivačkog uloga u kapitalu osnovanog preduzeća i postupak njegove konsolidacije (tačka 6. izvještaja), usklađivanje vanbilansne evidencije sa promjenom deviznog kursa po osnovu datih garancija za izmirenje kreditnog zaduženja (tačka 6.3.3. izvještaja) i objavljivanje neusaglašenih stanja potraživanja i obaveza u Napomenama uz finansijske izvještaje (tačka 6.7. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i rad organa Opštine, poslovi, nadležnosti i odgovornosti, akti i finansiranje, javnost rada, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje poslova uređeni su Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Opštine.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave opštine Osmaci ("Službeni glasnik opštine Osmaci" broj 6/18, 8/18, 1/19, 2/19, 4/19, 5/19, 2/20, 4/20, 1/21, 5/21, 11/22) uređeni su unutrašnja organizacija i djelokrug nadležnosti organizacionih jedinica Opštinske uprave, sistematizacija radnih mjesta sa brojem izvršilaca i opisom poslova u organizacionim jedinicama Opštinske uprave, način rukovođenja, odgovornost zaposlenih i druga pitanja značajna za rad Opštinske uprave. Pravilnikom je sistematizovano 39 radnih mjesta sa 39 izvršilaca.

Na dan 31.12.2022. godine u Opštini je bilo 37 angažovanih izvršilaca i to četiri funkcionera (načelnik Opštine, zamjenik načelnika Opštine, predsjednik Skupštine opštine i potpredsjednik Skupštine opštine), tri imenovana lica na mandatni period funkcionera (sekretar i dva načelnika odjeljenja Opštinske uprave), 29 izvršilaca na neodređeno vrijeme i jedan pripravnik.

Opština nije vršila aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nije uspostavila knjigu poslovnih procesa, nije identifikovala i procijenila rizike i nije vršila druge aktivnosti prema zahtjevima navedenih propisa. Takođe, Opština nije sačinila plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2022. godinu u skladu sa Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22).

U skladu sa Rješenjem o imenovanju Komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da godišnji popis imovine i obaveza nije obavljen u skladu sa članom 12. stav (1) tačka 1) i 2) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer je za utvrđivanje stvarnog stanja stambenih objekata, potraživanja i obaveza, popisna komisija koristila knjigovodstvenu evidenciju i nije izvršen prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja.

Shodno navedenom, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u narednim tačkama ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i druge aktivnosti prema odredbama navedenih propisa i**
- **postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 12. stav (1) tačka 1) i 2) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2022. godine sa izmjenama i dopunama, Opština je planirala 53 postupka u ukupnom iznosu od 1.099.537 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) i to roba (117.156 KM), usluga (77.817 KM) i radova (904.564 KM) putem 33

direktna sporazuma (72.055 KM), 18 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (352.269 KM) i dva otvorena postupaka (675.213 KM).

Opština je u 2022. godini realizovala javne nabavke u ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora i okvirnih sporazuma od 396.569 KM bez PDV-a i to putem 88 postupaka direktnih sporazuma (103.841 KM), sedam konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (155.907 KM) i jedan otvoreni postupak (136.822 KM). Planirane javne nabavke započete krajem 2022. godine, a realizovane početkom 2023. godine odnose se na nabavku radova "Izgradnja proizvodne hale, I faza" (679.762 KM bez PDV-a) za koju su sredstva obezbijedena iz donatorskih sredstava Vlade Republike Srbije i nabavka izgradnje spomen obilježja na Capardama (42.666 KM), za koju su sredstva obezbijedena iz Programa javnih investicija Republike Srpske za 2021. godinu.

Revizijskim ispitivanjem, uključujući prethodno navedene dvije nabavke, obuhvaćeno je ukupno 12 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 883.556 KM bez PDV-a odnosno 80% od planirane vrijednosti javnih nabavki i to postupkom direktnog sporazuma nabavka uglja za zagrijavanje prostorija, zimska sezona 2022/2023 (5.725 KM), adaptacija i izrada energetske karakteristike zgrade opštine Osmaci (5.299 KM), usluge štampanja 200 primjeraka knjige „Dug zavičaju“ (3.000 KM), usluge štampanja knjige „Stanovništvo opštine Osmaci polovinom XIX vijeka“ (3.900 KM), zatim postupkom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda nabavka opreme za video nadzor (43.380 KM), izgradnja tri multifunkcionalna igrališta (14.480 KM), sanacija puta Osmaci-Kalesija-stari put (11.258 KM), izgradnja spomen sobe u Osmacima (39.472 KM), sanacija puta za vrelo (21.999 KM) i otvoreni postupak rekonstrukcije puta Osmaci-Kalesija, dionica Mokro polje i dionica puta od raskrsnice Osmaci-Šeher do raskrsnice Šeher-Like podijeljen na LOT 1 – Proširenje asfalta dionice puta Vacetinska rijeka-Entitetska granica Kalesija (101.775 KM) i LOT 2 – Dogradnja putne konstrukcije dionice puta prema Šeheru raskrsnica Osmaci-Omraze (35.047 KM).

Prilikom ispitivanja navedenih nabavki nisu utvrđena odstupanja od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Opštine donijela je Odluku o usvajanju budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu i Odluku o izvršenju budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Osmaci“ broj 9/21) u iznosu od 2.042.000 KM i Odluku o usvajanju rebalansa budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu i Odluku o izvršenju rebalansa budžeta opštine Osmaci za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Osmaci“ broj 11/22) u iznosu od 2.460.800 KM.

Rebalansom budžeta, budžetska sredstva su planirana od poreskih prihoda (2.026.050 KM), neporeskih prihoda (138.100 KM), grantova (25.000 KM), transfera (195.000 KM), primitaka za nefinansijsku imovinu (36.150 KM) i ostalih primitaka (40.500 KM), a odobrena za tekuće rashode (1.914.530 KM), transfere između i unutar jedinica vlasti (15.500 KM), budžetsku rezervu (15.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (370.305 KM), izdatke za otplatu dugova (23.600 KM) i ostale izdatke (121.865 KM).

Nakon usvajanja rebalansa budžeta izvršena je jedna realokacija u iznosu od 10.300 KM. Za više utrošena sredstva na poziciji Ostali neklasifikovani rashodi (4.312 KM) i Rashodi po sudskim rješenjima (1.641 KM), Opština nije izvršila realokaciju budžetskih sredstava u skladu sa članom 40. stav (1) i 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Osim navedenog, revizijom nisu utvrđene druge neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Osmaci za 2022. godinu prema članu 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17). Opština nije sačinila Obrazac PIB 01 – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 u skladu sa članom 9. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/22).

Prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Opština nije izvršila konsolidaciju uključivanjem neto imovine odnosno kapitala iz bilansa stanja Javnog komunalnog preduzeća „Spreča-Rad“ Osmaci čiji je osnivač, u konsolidovani bilans stanja u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 115/17 i 118/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **Konsolidovani finansijski izvještaj sačinjava na propisanim obrascima u skladu sa članom 9. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i**
- **prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja uključi entitet koji je pod kontrolom Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za 2022. godinu iskazano je u obrascu PIB – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 (u daljem tekstu: PIB) obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U Obrascu PIB, budžetski prihodi i primici iskazani su na fondu 01 u iznosu od 2.510.708 KM, što je za 2% više u odnosu na rebalansom planirane prihode i primitke, a budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 2.108.769 KM, što je za 14% niže od rebalansa budžeta i razliku u finansiranju u iznosu od 401.939 KM.

U Obrascu PIF, budžetski prihodi i primici iskazani na fondu 01 i fondu 03 u iznosu od 2.649.631 KM, budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 2.232.919 KM i razlika u finansiranju u iznosu od 416.712 KM.

Skupština Opštine je 06.04.2023. godine donijela Odluku o usvajanju izvještaja o izvršenju budžeta Opštine Osmaci za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Osmaci“ broj 2/23).

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala budžetske prihode i primitke u iznosu od 2.510.708 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi iskazani su u iznosu od 2.471.351 KM, a čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani u iznosu od 2.098.149 KM najvaćim dijelom se odnose na poreze na lična primanja (79.941 KM), poreze na prihode od samostalne djelatnosti (25.302 KM), poreze na imovinu (34.682 KM), indirektno poreze doznačene od UIO BiH (1.935.465 KM) i porez na dobitke od igara na sreću (22.735 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 133.131 KM, a čine ih prihodi od zakupa (15.625 KM), administrativne naknade i takse (3.807 KM), komunalne naknade i takse (56.523 KM), naknade po raznim osnovama (45.729 KM) i ostali neporeski prihodi (11.447 KM).

Administrativne naknade i takse ostvarene su prema Odluci o opštinskim administrativnim taksama („Službeni glasnik opštine Osmaci“ broj 1/14, 4/21 i 10/22) sa prilogom o Tarifama opštinskih administrativnih taksi sa utvrđenom visinom i načinom plaćanja istih.

Komunalne naknade i takse najvećim dijelom se odnose na komunalne takse na firmu (3.463 KM) i za korišćenje prostora na javnim površinama ili ispred poslovnog prostora u poslovne svrhe (52.710 KM), ostvarene prema Odluci o komunalnim taksama sa prilogom o Tarifama komunalnih taksi („Službeni glasnik opštine Osmaci“ broj 1/14, 2/17, 2/18 i 3/21).

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom se odnose na naknade za korišćenje mineralnih sirovina (3.924 KM), korišćenje šuma i šumskog zemljišta (25.310 KM), naknade za vode po raznim osnovama (11.984 KM) i sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (4.481 KM).

Skupština Opštine usvojila je Plan o utrošku namjenskih sredstava po osnovu koncesionih naknada za 2022. godinu, Plan o utrošku namjenskih sredstava po osnovu vodnih naknada za 2022. godinu, Plan o korišćenju namjenskih sredstava ostvarenih po osnovu naknade za eksploataciju šuma za 2022. godinu, Plan utroška namjenskih sredstava po osnovu naknada za realizaciju posebnih mjera zaštite od požara u 2022. godini shodno Zakonu o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/13 i 16/18), Zakonu o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/08, 60/13 i 70/20), Zakonu o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17) i Zakonu o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 71/12). Za usvajanje Plana utroška namjenskih sredstava za šume, obezbjeđena je saglasnost nadležnog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske u skladu sa članom 89. stav (8) Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/08, 60/13). Opština je sačinila pojedinačne izvještaje o namjenskom utrošku navedenih naknada po raznim osnovama, ali iste nije dostavila Skupštini Opštine na razmatranje.

Grantovi su iskazani u iznosu od 33.163 KM, a odnose se na tekuće grantove iz inostranstva i kapitalne grantove u zemlji.

Tekući grantovi iz inostranstva iskazani u iznosu od 11.725 KM u potpunosti se odnose na tekući grant Savjeta Evrope za projekat sanacije dionice puta Osmaci-Spreča-Kalesija (stari put).

Tekući grantovi iz zemlje iskazani u iznosu od 21.439 KM odnose se na grant od USAID/PPMG za realizaciju Projekta razvoja biznisa marginalizovanih grupa žena (7.334 KM), grant Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona za nabavku opreme za Omladinski dom Mahala (3.362 KM), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH za popravku stomatološke stolice (5.150 KM), prikupljenih sredstava stanovnika naselja Mahala za troškove javne rasvjete (3.693 KM) i prikupljenih sredstava stanovnika naselja Kusonje za izgradnju potpornog zida (1.500 KM).

Transferi između i unutar jedinica vlasti iskazani u iznosu od 206.908 KM najvećim dijelom se odnose na transfere od Centralne izborne komisije iz Budžeta BiH (9.196 KM), transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (112.561 KM i to za socijalne pomoći 80.612 KM, invalidnine 30.510 KM i prevoz bolesnika 1.439 KM) i Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za pomoć izrazito nerazvijenim opštinama (84.100 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 39.357 KM, a čine ih primici za nefinansijsku imovinu (38.377 KM) i ostali primici (980 KM).

Primici od nefinansijske imovine odnose se na primitke za opremu (6.430 KM) i neproizvedenu stalnu imovinu (31.947 KM).

Primici za opremu odnose se na primitke od prodaje potpuno amortizovanih motornih vozila (3.430 KM) i teretnog vozila (3.000 KM) Opštinske uprave provedenim postupkom javne licitacije.

Primici za neproizvedenu stalnu imovinu odnose se na primitke od prodaje poljoprivrednog zemljišta (1.899 KM) i građevinskog zemljišta (30.048 KM). Odlukom Skupštine Opštine o prodaji zemljišta putem usmenog javnog nadmetanja-licitacije, Opština je prodala zemljište na osnovu zaključenih ugovora o prodaji zemljišta (notarski obrađeni) u vrijednosti 31.947 KM uz prethodno pribavljene saglasnosti Pravobranilaštva Republike Srpske.

Ostali primici se odnose na primitke po osnovu naknade plata za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Opština je iskazala budžetske rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 2.108.769 KM i to rashode u iznosu od 1.892.832 KM i izdatke u iznosu od 215.937 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Rashode čine tekući rashodi u iznosu od 1.882.182 KM i transferi između i unutar jedinica vlasti u iznosu od 10.650 KM.

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opštine i gradova i rashodi po sudskim rješenjima.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.090.017 KM, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (843.168 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (230.000 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada (11.070 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći-bruto (5.779 KM).

Rashodi za bruto plate se odnose na bruto plate funkcionerima, zaposlenim u Opštinskoj upravi, a čine ih rashodi za osnovnu platu nakon oporezivanja (496.525 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (53.307 KM), porez na dohodak (27.953 KM) i zbirni doprinosi (265.383 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih Opštinske uprave najvećim dijelom se odnose na naknade za prevoz na posao i sa posla (35.786 KM), topli obrok (80.770 KM), regres za godišnji odmor (39.640 KM), jubilarne nagrade (3.041 KM), porez na dohodak (10.605 KM) i zbirni doprinosi (60.158 KM).

Obračun plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja zaposlenima Opštinske uprave vršen je u skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi Osmaci ("Službeni glasnik opštine Osmaci" broj 2/17, 1/19, 3/20, 2/21, 3/22 i 8/22), a osnovica za obračun plata za period januar-septembar 2022. godine iznosila je 115 KM i za period oktobar-decembar 2022. godine iznosila je 125 KM.

Obračun plata opštinskim odbornicima vršen je u skladu sa Odlukom o platama funkcionera, naknadama odbornika i drugih imenovanih lica od strane Skupštine opštine Osmaci („Službeni glasnik opštine Stanari“ broj 8/18, 6/22 i 10/22), a osnovica je utvrđena u visini prosječne bruto plate u Opštinskoj upravi iz 2022. godine u iznosu od 1.627 KM.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 344.918 KM, a odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (33.843 KM), rashode za režijski materijal (14.673 KM), rashode za tekuće održavanje (14.932 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (11.715 KM), rashode za stručne usluge (18.413 KM), rashode za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine (56.530 KM) i ostale neklasifikovane rashode (194.812 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (12.829 KM), uglja za ogrev (8.664 KM), ogrevnog drveta (1.755 KM), komunalnih usluga (1.608 KM), usluga korišćenja telefona i interneta (5.856 KM) i poštanskih usluga (2.874 KM).

Rashodi za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine odnose se na rashode za usluge zimske službe (2.922 KM), čišćenja javnih površina (31.506 KM), po osnovu utroška električne energije za rasvjetu na javnim površinama (14.953 KM) i usluge održavanja javnih površina (7.149 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi odnose se na rashode za stručno usavršavanje (1.505 KM), bruto naknade za rad van radnog odnosa (160.466 KM), reprezentacije (23.172 KM), poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (8.230 KM) i ostale nepomenute rashode (1.439 KM).

Rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa najvećim dijelom čine bruto naknade članovima komisija i radnih grupa Skupštine Opštine (31.203 KM), opštinskim odbornicima (117.923 KM) i ugovorima o djelu (10.735 KM).

Obračun naknada opštinskim odbornicima (odbornički dodatak) vršen je u visini od 50% od prosječne plate zaposlenih u Opštinskoj upravi u skladu sa Odlukom o platama funkcionera, naknadama odbornika i drugih imenovanih lica od strane Skupštine opštine Osmaci.

Rashodi po osnovu reprezentacije odnose se na rashode po osnovu reprezentacije (15.360 KM), organizacije manifestacije „Jagnjijada“ (7.371 KM) i poklona (441 KM).

Subvencije iskazane u iznosu od 7.850 KM odnose se na subvencije individualnim poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede na području opštine Osmaci za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Osmaci“ broj 1/22).

Grantovi iskazani u iznosu od 170.212 KM odnose se na tekuće grantove (159.549 KM) i kapitalne grantove neprofitnim organizacijama (10.663 KM).

Tekući grantovi se odnose na tekuće grantove humanitarnim organizacijama i udruženjima (35.303 KM, Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta), organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice, zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (25.442, Boračkoj organizaciji Osmaci) i javnim finansijskim subjektima (49.766 KM, JKP „Rad-Spreča“ Osmaci), koji su planirani u budžetu Opštine i čije godišnje izvještaje o radu usvaja Skupština Opštine.

Pored navedenog, sredstva tekućeg granta dodijeljena su sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (17.963 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (13.081 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstva i socijalne zaštite (3.107 KM), u oblasti obrazovanja i kulture (2.944 KM), u oblasti poljoprivrede (5.350 KM), neprofitnim subjektima (3.854 KM) i ostalim organizacijama i udruženjima (2.740 KM). Dodjela sredstava granta sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima, etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima, organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstva i socijalne zaštite, u oblasti obrazovanja i kulture i ostalim organizacijama i udruženjima vršena je bez definisanih pravila i kriterijuma za ostvarivanje prava na dodjelu istih, što nije u skladu sa odredbama Odluke o izvršenju budžeta opštine Osmaci za 2022. godine. Dio korisnika tekućih grantova nije dostavljao izvještaje o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Kapitalni grantovi neprofitnim subjektima najvećim dijelom se odnosi na dodjelu sredstava za realizaciju Projekta razvoja biznisa marginalizovanih grupa žena (7.334 KM), pomoć za izgradnju potpornog zida u naselju Šarci (1.928 KM) i renoviranje učionice Mahala (980 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine iskazane u iznosu od 267.458 KM odnose se na stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje šticeenicima ustanova socijalne zaštite (50.457 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica (138.421 KM),

jednokratnu pomoć koja se isplaćuje štíćenicima ustanova socijalne zaštite (550 KM), zatim tekuće pomoći penzionerima i nezaposlenim licima (472 KM), ostale tekuće doznake građanima (59.612 KM), kapitalne pomoći građanima u naturi iz budžeta Republike, opština i gradova (4.516 KM) i doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj štíćenika (13.430 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani u iznosu od 1.641 KM odnose se na troškove advokatskih usluga po sudskim sporovima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se definišu pravila i kriterijumi za dodjelu sredstava granta i podnošenje izvještaja o namjenskom utrošku istih.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci se odnose na izdatke za nefinansijsku imovinu, izdatke za otplatu duga i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u iznosu od 156.667 KM odnose se na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (64.479 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (50.021 KM), nabavku opreme (13.862 KM), izdatke za pribavljanje zemljišta (27.170 KM) i izdatke za zalihe materijala, roba i sitnog inventara (1.135 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata najvećim dijelom se odnosi na sanaciju mokrog čvora OŠ „Aleksa Šantić“ Osmaci (5.000 KM), projektnu dokumentaciju za izgradnju proizvodne hale (8.321 KM), projektnu dokumentaciju za izgradnju spomen obilježja na Capardama (3.510 KM), izgradnju puta Memići-Osmaci (13.172 KM), montaža video nadzora vlastitih sredstava (13.920 KM), oprema za dječije igralište (14.480 KM), izgradnja ulične rasvjete Ćirkovići (1.327 KM), priključak na električnu mrežu (1.841 KM) i izgradnja dječijeg igrališta (2.087 KM).

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata odnose se na sanaciju puta Vrelo-Osmaci (25.739 KM), puta Osmaci-Kalesija (7.004 KM), puta Raševo (5.879 KM), energetske karakteristike zgrade Opštine (6.200 KM) i ulaganja u uličnu rasvjetu u Capardama (5.199 KM).

Izdaci za nabavku opreme se odnose na nabavku motornog vozila (3.850 KM, terensko vozilo), kancelarijskog namještaja i opreme (4.730 KM, trakaste zavjese i ormari), nabavku računarske opreme i mrežne opreme (511 KM), opreme za grijanje i ventilaciju (1.410 KM, klima uređaj i grijalica) i ostale opreme za obrazovanje (3.361 KM, oprema za čitaonicu Mahala).

Izdaci za pribavljanje zemljišta odnose se na kupovinu zemljišta od fizičkog lica za izgradnju proizvodne hale prema notarski obrađenom ugovoru o kupoprodaji zemljišta.

Izdaci za otplatu duga iskazani u iznosu od 23.487 KM odnose se na isplatu posljednja dva anuiteta dugoročnog kreditnog zaduženja iz 2018. godine.

Ostali izdaci iskazani u iznosu od 33.937 KM odnose se na obustavljene prihode od strane Ministarstva finansija Republike Srpske sa jedinstvenog računa trezora za otplatu kredita JP „Regionalna deponija“ Zvornik, po osnovu datih garancija Opštine kao osnivača sa udjelom od 3% u osnivačkom kapitalu.

Opština nije iskazala ostale izdatke po osnovu unaprijed plaćenih rashoda u zemlji – avansa koji nisu zatvoreni krajem godine u iznosu od 5.286 KM u skladu sa članom 79. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Takođe, nisu iskazani ostali izdaci iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti po osnovu isplaćenih neto plata angažovanom pripravniku koje se refundiraju od JU Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske prema programu sufinansiranja zapošljavanja u iznosu od 3.845 KM u skladu sa članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se ostali izdaci i ostali izdaci iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti evidentiraju u skladu sa članom 79. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U Obrascu PIB iskazan je budžetski suficit u iznosu od 460.229 KM, a predstavlja razliku između bruto budžetskog suficita u iznosu od 578.519 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanu u negativnom iznosu od 118.290 KM.

Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (2.471.351 KM) i budžetskih rashoda (1.892.832 KM), a neto izdaci za finansijsku imovinu razliku između primitaka (38.377 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (156.667 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje iskazano je u negativnom iznosu od 58.290 KM, a predstavlja razliku između ostalih primitaka (980 KM) i izdataka za otplatu dugova (23.487 KM) i ostalih izdataka (35.783 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju iskazana je u iznosu od 401.939 KM, a čine je budžetski suficit (460.229 KM) i negativni iznos neto finansiranja (58.290 KM).

Prema nalazu revizije, razlika u finansiranju je precijenjena za 9.131 KM za neiskazane ostale izdatke po osnovu unaprijed plaćenih rashoda-avansa i ostalih izdataka iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

U Obrascu PIF iskazani su prihodi i primici u iznosu od 2.649.631 KM i to na fondu 01 (2.510.708 KM) i fondu 03 (138.923 KM), a rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 2.232.919 KM i to na fondu 01 (2.108.769 KM) i fondu 03 (124.150 KM). Razlika u finansiranju iskazana je u iznosu 416.712 KM i to na fondu 01 (401.939 KM) i fondu 03 (14.773 KM). Prema nalazu revizije, razlika u finansiranju je precijenjena za 9.131 KM (tačke 6.1.2.2. i 6.1.5. izvještaja).

U okviru prihoda na fondu 03 iskazani su grantovi iz zemlje u iznosu od 138.923 KM koji se odnose na sredstva kapitalnih grantova od Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH (103.923 KM), Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak u Vladi Tuzlanskog kantona Federacije BiH (30.000 KM) i Opštine Kalesija (5.000 KM).

U okviru izdataka za nefinansijsku imovinu na fondu 03 iskazani su izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (119.000 KM) i nabavku opreme (5.150 KM stomatološke stolice) iz pomenutih sredstava kapitalnih grantova i to za sufinansiranje Projekta „Proširenje puta Petrovo polje-Spreča II faza“, Projekta „Asfaltiranje puta Šeher-Omraze“, Projekta „Dogradnja putne konstrukcije dionice puta Šeher-Omraze“, te za projekte održivog povratka „Proširenje dionice puta Vacetinska rijeka-Entitetska granica“ i „Dogradnja putne konstrukcije dionice puta Šeher-Omraze“.

6.2. Bilans uspjeha

Prihodi i rashodi iskazani Bilansu uspjeha čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 2.754.839 KM, a čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi između različitih jedinica vlasti (tačka 6.1.1.1. izvještaja) i prihodi obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 144.564 KM odnose se na obračunske prihode prema Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2022. godine od Poreske uprave Republike Srpske (41.148 KM), dobitke od prodaje amortizovanih stalnih sredstava (6.430 KM), pomoć u naturi (37.685 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera (50.312 KM).

Pomoć u naturi se odnosi na ukidanje dugoročno razgraničenih prihoda po osnovu obračunate amortizacije doniranih stalnih sredstava za 2022. godinu.

Ostali obračunski prihodi se odnose na neporeske prihode iz transakcija razmjene, koji nisu praćeni prilivom gotovine u momentu evidentiranja.

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 2.267.568 KM, a čine ih tekući rashodi i transferi između različitih jedinica vlasti (tačka 6.1.2.1. izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 374.737 KM odnose se na rashode po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (1.135 KM), rashode po osnovu amortizacije (302.077 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (64.647 KM) i gubitke od prodaje imovine (6.878 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije odnose se na rashode po osnovu amortizacije zgrada i objekata (260.708 KM), opreme i postrojenja (40.081 KM) i nematerijalne imovine (1.288 KM) po amortizacionim stopama koje odstupaju na više ili na manje od propisanih stopa Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine odnose se na evidentiranje promjena na potraživanjima za poreske i neporeske prihode po osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2022. godine od Poreske uprave Republike Srpske.

Gubici od prodaje neproizvedene stalne imovine odnose se na prodaju zemljišta po nižoj cijeni ugovorenih prodajom u odnosu na cijene u knjigovodstvenim evidencijama.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha na dan 31.12.2022. godine, iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 487.269 KM, kao razlika između prihoda (2.754.838 KM) i rashoda (2.267.569 KM).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2022. godine iskazana je u bruto vrijednosti od 15.030.004 KM, ispravke vrijednosti od 4.988.825 KM i neto vrijednosti od 10.041.179 KM, a čine je tekuća i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana u bruto vrijednosti od 851.607 KM, ispravke vrijednosti od 22.257 KM i neto vrijednosti od 599.350 KM odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja, kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između i unutar jedinica vlasti i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u iznosu od 422.951 KM odnose na sredstva na bankovnim računima (422.712 KM) i sredstva u blagajni (239 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana u bruto vrijednosti od 362.725 KM, ispravke vrijednosti od 235.442 KM i neto vrijednosti od 127.283 KM odnose se na potraživanja po osnovu

prodaje i izvršenih usluga, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazani u bruto iznosu 88.127 KM, ispravke vrijednosti od 84.836 i neto vrijednosti od 3.291 KM odnose se na neto vrijednost potraživanja od zakupa izdatih poslovnih prostorija u 2022. godini. Sporna potraživanja (84.836 KM) čine potraživanja po osnovu prodaje zemljišta fizičkim licima ranijih godina.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazane bruto vrijednosti od 167.140 KM, ispravke vrijednosti od 150.606. KM i neto vrijednosti od 16.534 KM odnose se na potraživanja evidentirana prema Izvještaju iz jedinstvene poreske evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i doprinosima za period 01.01-31.12.2012. godine koji je dostavila Poreska uprava Republike Srpske u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj i Uputstvom o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 107.458 KM se odnose na potraživanja po osnovu nedoznačenih javnih prihoda od strane Ministarstva finansija Republike Srpske sa jedinstvenog računa trezora za naplatu kreditnih obaveza Javnog preduzeća „Regionalna deponija“ d.o.o. Zvornik prema Ministarstvu finansija (103.460 KM). Opština kao jedan od osnivača javnog preduzeća izmiruje kreditne obaveze po osnovu datih garancija za izmirenje istih. U okviru ove pozicije iskazana su potraživanja za neto plate angažovanog pripravnika prema programu sufinansiranja zapošljavanja od JU Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske u iznosu od 3.845 KM (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 5.286 KM odnose se na unaprijed plaćene rashode po osnovu-avansa datih dobavljačima (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana u bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti od 16.815 KM se odnosi na zalihe sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće izdate u upotrebu.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazane bruto vrijednosti od 14.178.397 KM, ispravke vrijednosti od 4.736.568 KM i neto vrijednosti od 9.441.829 KM odnose se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana u iznosu od 51.287 KM odnose se na dugoročne plasmane (10.600 KM) i dugoročna potraživanja (40.687 KM).

Dugoročni plasmani se odnose na akcije i učešća u kapitalu odnosno osnivačke uloge u Javno komunalnom preduzeću „Rad-Spreča“ Osmaci (10.000 KM) i u Javnom preduzeću „Regionalna deponija“ d.o.o. Zvornik (600 KM).

Dugoročna potraživanja u iznosu od 40.687 KM odnose na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja evidentirane prema Izvještaju Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene poreske evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i doprinosima za period 01.01.-31.12.2022. godine.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana u bruto vrijednosti od 14.127.110 KM, ispravke vrijednosti od 4.735.568 KM i neto vrijednosti od 9.390.542 KM odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana u bruto vrijednosti od 11.735.100 KM, ispravke vrijednosti od 4.736.568 KM i neto vrijednosti od 6.998.532 KM odnosi se na zgrade i objekte, postrojenja i opremu, nematerijalnu proizvedenu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu (zemljište i nematerijalna neproizvedena imovina) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Zgrade i objekti iskazani u bruto vrijednosti 11.045.654 KM, ispravke vrijednosti 4.162.630 KM i neto vrijednosti 6.883.024 KM, čine stambeni objekti (139.937 KM), kancelarijski objekti i prostori (702.200 KM), objekti zdravstvenih i socijalnih institucija (186.756 KM), objekti obrazovnih i naučnih institucija (1.372.349 KM), putevi (3.684.078 KM), mostovi (136.491 KM), vanjska osvjetljenja, trotoari i ograde (261.707 KM), ostali saobraćajni objekti (18.016 KM) vodovodi i kanalizacije (63.267 KM), komunikacioni i električni vodovi (116.635 KM), spomenici (5.739 KM), sportsko-rekreativni tereni (113.331 KM) i ostali objekti (454 KM).

U toku 2022. godine, obračunom troškova amortizacije smanjena je vrijednosti zgrada i objekata, a povećanje vrijednosti odnosilo se na:

- adaptaciju zgrade Opštinske uprave (6.200 KM) i sanaciju mokrog čvora u Osnovnoj školi „Aleksa Šantić“ Osmaci (5.000 KM),
- izgradnju i proširenje asfalta na dionici puta Vacetinska rijeka – Entitetska granica (119.077 KM), finansirana iz sredstava budžeta Opštine Osmaci (24.277 KM), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH (89.800 KM) i budžeta Opštine Kalesija (5.000 KM),
- sanaciju dionice puta Osmaci-Spreča-Kalesija (20.920 KM), dionice puta za Raševo (5.879 KM) i dionice puta Vrelo-Osmaci (25.739 KM),
- nabavku i instaliranje video nadzora (70.007 KM) najvećim dijelom finansirano iz Programa javnih investicija Republike Srpske za 2021. godinu,
- izgradnju dječijih igrališta (16.567 KM).

Stambeni objekti i jedinice za posebne socijalne grupe iskazane bruto vrijednosti od 176.625 KM, ispravke vrijednosti od 36.688 KM i neto vrijednosti od 139.937 KM odnose se na stambene objekte izgrađene ranijih godina (stambena zgrada izgrađena 2012. godine i 5 stambenih objekata-montažne kuće izgrađene 2005. godine) sredstvima Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske, Ministarstva za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske i Opštine Osmaci (putem učešća u izdavanju građevinske dozvole i zemljišta). Navedeni stambeni objekti kojima Opština raspolaže nisu otkupljeni u procesu privatizacije.

Izdati objekat Doma kulture u zakup u neto vrijednosti od 87.263 KM, Opština nije iskazala kao investicionu imovinu u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 7 i 20.

Objekti zdravstvenih i socijalnih institucija iskazani u bruto iznosu od 197.000 KM, ispravke vrijednosti od 10.244 KM i neto vrijednosti od 186.756 KM odnose se na Ambulantu u Osmacima. U toku 2022. godine, prema Odluci Skupštine Opštine o ustupanju Ambulante Osmaci na korišćenje i upravljanje JZU „Dom zdravlja Zvornik, zaključen je Sporazum o poslovno-tehničkoj saradnji sa zdravstvenom ustanovom. U poslovnim knjigama JZU Dom zdravlja Zvornik, navedeni objekat sa pripadajućom medicinskom opremom je evidentiran u vanbilansnoj evidenciji kao tuđa imovina.

Postrojenja i oprema iskazana u bruto vrijednosti od 607.584 KM, ispravke vrijednosti od 498.550 KM i neto vrijednosti od 109.034 KM odnosi se na neto vrijednost prevoznih sredstava (46.104 KM), kancelarijsku opremu, alat i inventar (50.799 KM), komunikacionu opremu (19.343 KM), grejnu, rashladnu i zaštitnu opremu (7.627 KM), medicinsku opremu (8.445 KM), opremu za obrazovanje, nauku i kulturu (10.190 KM), specijalnu opremu (11.512 KM) i proizvodno-uslužnu opremu (1.120 KM).

U toku 2022. godine, vrijednost opreme najvećim dijelom je povećana za vrijednost nabavke terenskog vozila (3.850 KM putem licitacije), klima uređaja (1.200 KM), stomatološke stolice (5.150 KM iz doniranih sredstava Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH), namještaj za opremanje čitaonice u MZ Mahala (3.361 KM) i prenos prava vlasništva nad medicinskom opremom (30.745 KM).

Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme odnosilo se na obračun troškova amortizacije za 2022. godinu i prodaju potpuno amortizovana dva službena i jedno teretno vozilo putem javnog oglašavanja – licitacije (bruto vrijednosti 35.250 KM).

Za terenska vozila, ostala prevozna sredstva, ostalu kancelarijsku opremu i ostali namještaj i inventar kojima je knjigovodstvena vrijednost svedena na 0 KM, nije izvršena revalorizacija vrijednosti u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazane bruto vrijednosti od 81.862 KM, ispravke vrijednosti od 75.388 KM i neto vrijednosti od 6.474 KM odnosi se na neto vrijednost računarskih programa (1.287 KM, program za matičnu službu, knjigovodstvo i registraciju kazni) i ulaganja u razvoj (5.187 KM, regulacioni plan Opštine, idejno rješenje za izradu grba Opštine, šumsko privredna osnova za šume u privatnoj svojini).

Dragocjenosti iskazane u iznosu od 6.809 KM, a odnose se na knjige, umjetnička djela, arhivsku građu (matične knjige) i ostale dragocjenosti.

Neproizvedena stalna imovina iskazana u iznosu od 2.273.238 KM u potpunosti se odnosi na poljoprivredno (2.183.145 KM), građevinsko (27.170 KM) i ostalo građevinsko zemljište (62.923 KM). Promjene vrijednosti zemljišta u 2022. godini odnosile su se na prodaju građevinskog zemljišta fizičkim licima (6.878 KM) putem javnog oglašavanja-licitacije i notarski obrađenih ugovora o prodaji zemljišta uz prethodno pribavljene saglasnosti Pravobranilaštva Republike Srpske i kupovinu zemljišta (27.170 KM) za izgradnju proizvodne hale.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana u iznosu od 111.963 KM najvećim dijelom se odnosi na:

- projektnu dokumentaciju za izgradnju proizvodne hale (8.321 KM) prema Sporazumu o finansiranju projekata donatorskim sredstvima Vlade Republike Srpske i Opštine u okviru mehanizma saradnje po Sporazumu o uspostavljanju specijalnih i paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije u vrijednosti od 651.943 KM. Donatorska sredstva su odobrena za projekat „Izgradnje poslovnih proizvodnih hala nerazvijenim opštinama Republike Srpske (podsticaj otvaranja proizvodnih preduzeća u tim opštinama) pilot projekat“. Nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, izgradnja proizvodne hale je vršena u toku 2023. godine,
- izgradnju spomen sobe u Osmacima (50.143 KM) i spomen obilježja na Capardama (49.919 KM) koji se finansiraju iz Programa javnih investicija Republike Srpske prema Odluci o određivanju prioriternih projekata iz Programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz Budžeta u 2021. godini sa raspodjelom sredstava i
- projektnu dokumentaciju za izgradnju spomen obilježja na Capardama (3.510 KM) iz Budžeta Opštine Osmaci.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrednovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa članom 29. i 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 7 i 20.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva na dan 31.12.2022. godine iskazana je u iznosu od 10.160.691 KM, a čine je obaveze i razgraničenja i vlastiti izvori sredstava.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja iskazani u iznosu od 864.086 KM čine kratkoročne i dugoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 308.554 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (112 KM), obaveze za lična primanja (90.435 KM), obaveze iz poslovanja (95.043 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (19.378 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (100.375 KM), ostale kratkoročne obaveze (1.296 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (1.915 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih čine obaveze za plate i naknade plata za vrijeme bolovanja (51.291 KM), porez na plate (2.930 KM), zbirne doprinose na plate (24.518 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja (11.696 KM). Navedene obaveze su izmirene u januaru 2023. godine.

Obaveze iz poslovanja čine obaveze za nabavku roba i usluga (80.817 KM), obaveze prema fizičkim licima (8.810 KM) i obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (5.416 KM). Navedene obaveze su izmirene do datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite čine obaveze za grantove (1.617 KM) i doznake na ime socijalne zaštite (17.761 KM), koje su izmirene do datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja najvećim dijelom se odnose na kratkoročna rezervisanja sredstava za izmirenje obaveza izgradnje spomen sobe u Osmacima (50.143 KM) i spomen obilježja na Capardama (49.919 KM) za koje su sredstva obezbijedena iz Programa javnih investicija Republike Srpske (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane u iznosu od 555.532 KM u potpunosti se odnose na dugoročno razgraničene prihode po osnovu donirane nefinansijske imovine u stalnim sredstvima. Smanjenje dugoročnih razgraničenja u toku 2022. godine se odnosi na obračunate troškove amortizacije (37.685 KM), koje su evidentirane u korist prihoda obračunskog karaktera.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 9.177.093 KM odnose se na trajne izvore sredstava (2.292.412 KM), finansijski rezultat ranijih godina (6.397.410 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (487.271 KM).

Trajni izvori sredstava najvećim dijelom se odnose na vrijednost zemljišta (2.263.626 KM), matičnih knjiga i arhivske građe (13.327 KM) i osnivačkog uloga (10.600 KM). Osnivačke uloge Opština ima u JKP „Rad-Spreča“ d.o.o. Osmaci (100%) i JP „Regionalna deponija“ d.o.o. Zvornik od 3%.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u iznosu od 119.512 KM, a odnose se na date garancije za kreditne sporazume zaključene u ranijem periodu između JP „Regionalna deponija“ d.o.o. Zvornik i Ministarstva finansija Republike Srpske, za koje je opština Osmaci kao jedan od osnivača izdala instrumente obezbijedjenja. Krediti su zaključeni u SDR i EUR valuti, a ukupno ugovoreni iznos kredita sa stanjem na dan 31.12.2022. godine iznosi 4.038.808 KM, od čega se na opštinu Osmaci odnosi 3%. Opština nije vršila usklađivanje vanbilansne evidencije po ovom osnovu sa promjenama u vrijednosti deviznog kursa za strane valute.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrši usklađivanje vanbilansne evidencije sa promjenom deviznog kursa po osnovu datih garancija za otplatu kredita u stranoj valuti.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opština je iskazala prilive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.610.225 KM, odlive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.192.651 KM i pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 417.574 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 38.377 KM, odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 158.167 KM i negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 119.790 KM.

Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 23.487 KM i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 23.487 KM.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku obračunskog perioda iskazani su u iznosu od 144.303 KM, neto povećanje gotovine u toku godine u iznosu od 274.297 KM, ostale promjene na saldu gotovine u iznosu od 4.351 KM, a gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine u iznosu od 422.951 KM.

Prema nalazu revizije, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti su potcijenjeni za iznos od 9.131 KM, jer nisu iskazani ostali izdaci po osnovu datih avansa dobavljačima (5.286 KM) i ostali izdaci iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti po osnovu isplaćenih bruto plata pripravniku koje se refundiraju (3.845 KM), što nije u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragrafi 18 i 22.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragrafi 18 i 22.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje, Opština je navela obrazloženja vezana za stalnost poslovanja shodno zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz finansijske izvještaje, Opština je objelodanila informacije o sudskom sporu koji se odnosi na tužbu fizičkog lica protiv Opštine u predmetu isplate naknada iz radnih odnosa. Opština je u toku 2021. godine, izmirila vrijednost sudskog spora u ukupnoj vrijednosti od 61.562 KM (tužbeni zahtjev, kamate i sudski troškovi). Presudom Vrhovnog suda Republike Srpske od 21.03.2022. godine odbačena je presuda Okružnog suda Bijeljina po navedenom predmetu, a Opština je 14.08.2023. godine pokrenula tužbu protiv navedenog lica za povrat isplaćenih sredstava u vrijednosti od 43.562 KM (glavnica i kamate).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjene su neophodne opšte informacije o Opštini i informacije o osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja, osim u dijelu koji se odnosi na objelodanjivanje neusaglašenih stanja potraživanja i obaveza kao i razloge neusaglašenosti, kako je definisano članom 18. stav (1 i 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Pored navedenog, Opština nije objelodanila:

- računovodstvene politike u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 132 i
- za svaku klasu nekretnina priznatu u finansijskim izvještajima informacije o korišćenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijednosti na početku i na kraju perioda, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti

stalne imovine na početku i na kraju perioda u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88 tačke (c), (d) i (e).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju potrebne dodatne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Sanja Vučić, s.r.